

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องการใช้ที่ดิน ซึ่งกำหนดไว้เป็นโรงเรียนอนุบาล เพื่อประโยชน์อื่นในโครงการจัดสรรขนาดใหญ่ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์ของแปลงที่ดินที่ตั้งของโรงเรียนอนุบาลในโครงการบ้านจัดสรรขนาดใหญ่และเพื่อหาแนวทางในการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่ได้ถูกนำมาใช้เป็นโรงเรียนอนุบาลในโครงการบ้านจัดสรรขนาดใหญ่ให้ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

ประกอบด้วย

- ข้อมูลด้านสภาพความเป็นจริงของโครงการจัดสรรขนาดใหญ่ใน เขตอำเภอธัญบุรี ทั้งหมดในเขตอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ที่ได้รับ อนุญาตจัดสรร ภายใต้ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2535
- ข้อมูลด้านลักษณะการใช้พื้นที่ ซึ่งกำหนดไว้เป็นโรงเรียนอนุบาล เพื่อประโยชน์อื่นในโครงการจัดสรรขนาดใหญ่ ดังกล่าว
- ข้อมูลความคิดเห็นของผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้านจัดสรรขนาดใหญ่ต่อแนวทางในการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่ได้ถูกนำมาใช้เป็นโรงเรียนอนุบาลในโครงการบ้านจัดสรรขนาดใหญ่
- ข้อมูลความคิดเห็นของนักวิชาการ นักกฎหมาย ผู้เชี่ยวชาญด้านที่อยู่อาศัยต่อการให้บริการสาธารณะในหมู่บ้านจัดสรรขนาดใหญ่

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

ประกอบด้วย

- ข้อมูลจากสำนักงานที่ดินอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เกี่ยวกับ

- ข้อมูลทั่วไปของอำเภอธัญบุรี สภาพเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาระบบสาธารณสุขปกศ สาธารณูปการ และแผนการพัฒนาของอำเภอธัญบุรี
- รายละเอียด และ ผังการยื่นจัดสรรโครงการจัดสรรขนาดใหญ่ในเขตอำเภอธัญบุรี ทั้งหมดในเขตอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ภายใต้ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินปีพ.ศ. 2535
- ข้อมูลจากกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย เกี่ยวกับ
 - พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการยื่นขออนุญาตจัดสรรของโครงการจัดสรรขนาดใหญ่
- ข้อมูลจากแนวความคิด ทฤษฎี ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่อง
 - แนวความคิดด้านชุมชน
 - แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานองค์ประกอบชุมชนไทย
 - นโยบายสิ่งแวดล้อมชุมชน
 - การจัดบริการสาธารณะของชุมชน
 - สวนสาธารณะในชุมชน

2 การกำหนดขอบเขตของพื้นที่และกลุ่มประชากร

2.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้ศึกษาทำการศึกษาพื้นที่ส่วนกลางที่กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อบริการสาธารณะของหมู่บ้านจัดสรรขนาดใหญ่ทั้งหมดในเขตอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ที่ได้รับอนุญาตจัดสรร ภายใต้ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดิน ปีพ.ศ. 2535

2.2 ขอบเขตด้านประชากร

- 2.2.1 ผู้อยู่อาศัยในโครงการหรือตัวแทนผู้อยู่อาศัยในโครงการในพื้นที่ที่ทำการศึกษา โดยกำหนดการสัมภาษณ์ โครงการละ 12 คน โดยใช้วิธีสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling)

- 2.2.2 เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านกฎหมาย ของกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกฎหมาย สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบงานกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรร

3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- 3.1.1. ตัวแปรเพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงของโครงการจัดสรรขนาดใหญ่ใน เขต อำเภอธัญบุรี ทั้งหมดในเขตอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ที่ได้รับ อนุญาต จัดสรร ภายใต้ข้อกำหนดการจัดสรรที่ดินพ.ศ. 2535 ได้แก่
- สถานภาพของโครงการ อันได้แก่ ปีที่ได้รับใบอนุญาตจัดสรร
 - ประเภทของบ้านในโครงการ
 - ระดับราคาของบ้านแต่ละประเภท
- 3.1.2. ตัวแปรเพื่อศึกษาลักษณะการใช้พื้นที่ ซึ่งกำหนดไว้เป็นโรงเรียนอนุบาล เพื่อประโยชน์อื่นในโครงการจัดสรรขนาดใหญ่ ดังกล่าว ได้แก่
- ลักษณะการใช้พื้นที่ เช่น รกร้าง หรือ ใช้เพื่อประโยชน์อื่น
 - ทำเลที่ตั้งของพื้นที่ซึ่งกำหนดให้เป็นโรงเรียนอนุบาลในแต่ละโครงการที่ได้ กำหนดไว้ในแผนผังการขออนุญาตจัดสรร
- 3.1.3. ตัวแปรเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของสมาชิกในโครงการดังกล่าว ที่มีต่อแนวทางในการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่ได้ถูกนำมาใช้เป็นโรงเรียนอนุบาลในโครงการบ้านจัดสรรขนาดใหญ่
- การมีอยู่ของบริการสาธารณะในแต่ละโครงการ
 - การรับทราบข้อมูลจากโครงการ
 - การใช้ประโยชน์ในบริการสาธารณะที่มีอยู่ในที่ดินดังกล่าว
 - ความต้องการในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่ที่กันไว้เป็นโรงเรียนอนุบาล

3.2 ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

กิจกรรมการดำเนินงาน (ปี 2546-7)	ม.ค.				ก.พ.				มี.ค.				เม.ษ.			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. ทบทวนวรรณกรรมและสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์	■	■														
2. เก็บข้อมูลสถิติจากกรมที่ดิน			■													
3. สร้างแบบสัมภาษณ์และทดสอบ			■													
4. ปรับปรุงแบบสอบถาม				■												
5. เก็บข้อมูลภาคสนามคลองสัมภาษณ์สมาชิกในโครงการ					■	■										
7. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น							■									
8. สัมภาษณ์นักวิชาการ/นักกฎหมาย/จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง								■								
9. วิเคราะห์บทสัมภาษณ์/เขียน / จัดพิมพ์รายงานการวิจัย									■	■						
10. ตรวจสอบและปรับปรุงรายงานการวิจัย												■				

จากลักษณะตัวแปรที่แตกต่างกัน ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีการดังนี้

3.2.1 การสำรวจและการสังเกตการณ์จากสภาพในโครงการรวมทั้งได้การถ่ายภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ ผู้ศึกษาได้ใช้เวลาในการเก็บสำรวจทั้งสิ้นเป็นเวลา 4 วัน ผู้ศึกษาได้เข้าทำการสำรวจด้วยในขั้นตอนนี้เป็นเวลา 2 วัน และให้พนักงานขับรถของบริษัท เข้าไปสำรวจอีก 2 วัน โดยเก็บภาพดังนี้

- ภาพถ่ายหน้าโครงการ
- ภาพโรงเรียนอนุบาล (ถ้ามี)
- ถ่ายสภาพที่เป็นจริงของที่ตั้งโรงเรียนอนุบาล (กรณีไม่มีโรงเรียนอนุบาลในโครงการ)
- ภาพสวนสาธารณะและบริการสาธารณะอื่น ๆ ในโครงการ
- ภาพความเป็นอยู่ภายในโครงการ

ปัญหาที่พบในการเก็บข้อมูลโดยการสำรวจและสังเกตการณ์ คือ

1. ความไม่สะดวกในการเก็บข้อมูล เนื่องจากโครงการที่เข้าไปวันแรกเกือบทั้งหมด ยกเว้นโครงการ มัชฌิมรังสรรค์ เป็นโครงการบ้านแถว เป็น พันหลังต่อโครงการ กลุ่มผู้อยู่อาศัยเป็นผู้มีรายได้น้อย

หรือปานกลางค่อนข้างต่ำ บ้างเป็นผู้เช่าต่อจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ จึงต้องระวังเรื่องความปลอดภัย โดยเฉพาะ มักจะจ้างคุณแปลกหน้า ที่เข้าไปในชุมชน

2. บางโครงการเช่นโครงการมัชฌิมารังสรรค์ เจ้าของโครงการยังมีปัญหาดีความในศาล ทำให้มีความเข้มงวดในการให้คนเข้าออกโครงการ และไม่ให้นำคนภายนอกที่ไม่ใช่ลูกบ้านเข้าไปถ่ายรูป ใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะกลัวว่าจะเอาไปเป็นข้อมูลทางศาล การแก้ปัญหาจึงได้จัด พนักงานขับรถของบริษัท ซึ่งเสาร์-อาทิตย์ จะมีอาชีพขับรถแท็กซี่ ให้ใช้บทบาทของคนขับรถแท็กซี่เข้าไปเก็บข้อมูล การเตรียมตัวให้ข้อมูลพนักงานขับรถจึงสำคัญมาก ใช้เวลาตรงนี้อีก 1 วันล่วงหน้าก่อนเข้าไปเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนเนื่องจากไม่สามารถเข้าไปได้เอง

สรุปการแก้ไขโดยการให้ข้อมูลพนักงานที่เข้าไปเก็บข้อมูล

- สรุปเรื่องราวให้เข้าใจวัตถุประสงค์ ของการเข้าไปเก็บข้อมูลเป็นอันดับแรก
- ฝึกหัดการใช้กล้องดิจิทัล
- อ่านและเข้าใจในคำสั่ง ที่ออกแบบให้ง่ายที่สุด

คำสั่งทำงานเก็บข้อมูล

ให้เก็บข้อมูลทั้ง 24 โครงการ

ถ่ายภาพ

1. หน้าโครงการที่มีป้ายโครงการ
2. ภายในโครงการ (บริการสาธารณะ)
 - บ้านถนน
 - สโมสร/สระว่ายน้ำ
 - สวนสาธารณะ สร้างแล้ว/รกร้าง หรือสร้างสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นเช่นโรงเจ สหกรณ์
 - บริเวณที่ก่อสร้างโรงเรียนอนุบาล สร้างแล้ว/รกร้าง
 - อื่น ๆ เช่น ป้อมยาม ที่จอดรถจักรยาน

ถาม (ให้กรอกแบบสอบถามที่เตรียมไว้ให้)

1. มีกรรมการหมู่บ้านหรือไม่
2. จ่ายค่าส่วนกลางเดือนละเท่าไร จ่ายให้ใคร

ขอเอกสาร

1. เอกสารขาย (ถ้ายังมีสำนักงานขาย)
2. เอกสารของโรงเรียนอนุบาล (ถ้ามีโรงเรียนอนุบาลในโครงการ)

- 3.2.2 การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตอบวัตถุประสงค์ที่ 2 คือหาแนวทางในการใช้ประโยชน์แปลงที่ดินที่ไม่ได้ถูกนำมาใช้เป็นเรียนอนุบาล ในโครงการบ้านจัดสรรขนาดใหญ่ให้ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ได้ใช้เวลา 2 วัน โดยให้นักศึกษารามคำแหง จำนวน 6 คน เข้าเก็บข้อมูล โครงการละ 12 ตัวอย่าง โดยให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลโครงการละ 2 คน

ปัญหาในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ คือ

- สมาชิกในโครงการไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควร ไม่กล้าออกความคิดเห็นกลัวที่ให้ความเห็น
- สมาชิกในโครงการ ในวันที่ไปเก็บข้อมูลเป็นวันธรรมดาในเวลากลางวัน สมาชิกไม่ค่อยอยู่บ้าน เพราะออกไปทำงาน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบสำรวจและสังเกตการณ์ในการเก็บข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ชื่อโครงการ.....	คลอง.....
<u>สิ่งที่สร้างเสร็จแล้ว</u>	
.....สวนสาธารณะสโมสร/สระว่ายน้ำ
.....โรงเรียนอนุบาลสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ.....
.....	
<u>สภาพในโครงการ</u>	
.....	
.....	
<u>การดูแลภายในโครงการ</u> ดูแลโดย (จ่ายเงินรายเดือนให้ใคร)	
.....บริษัทเจ้าของโครงการคณะกรรมการหมู่บ้าน
.....อื่น ๆ.....	
เก็บเดือนละ.....	

4.2 แบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์อย่างง่าย แบ่งออกเป็น 2 แบบ

แบบแรก สำหรับโครงการที่ไม่มีการจัดสร้างโรงเรียนอนุบาล และปล่อยเป็นที่รกร้างว่างเปล่า ซึ่งได้ผลจากการสำรวจในรอบแรก โดย

มีวัตถุประสงค์ในการถาม เป็นประเด็นใหญ่ ๆ คือ

- ท่านทราบหรือไม่ว่าทางโครงการจะต้องสร้างโรงเรียนอนุบาล
- ท่านทราบหรือไม่ว่าที่ตรงนี้ (ที่รกร้าง) ทางโครงการจะสร้างอะไร
- ท่านอยากได้ ที่ตรงที่ปล่อยรกร้าง อยากให้ทางโครงการสร้างอะไรที่

เป็นประโยชน์ส่วนรวมของคนในหมู่บ้าน

แบบที่ 2 สำหรับโครงการที่ไม่มีการจัดสร้างโรงเรียนอนุบาล แต่สร้างเป็นบริการสาธารณะอย่างอื่นแทน วัตถุประสงค์ในการถามมี ดังนี้

- ท่านทราบหรือไม่ว่าทางโครงการจะต้องสร้างโรงเรียนอนุบาล
- ท่านได้ใช้ประโยชน์ในการสร้างบริการสาธารณะนั้นๆ ในที่ดินดังกล่าวหรือไม่
- ท่านอยากได้บริการสาธารณะอื่น ๆ อยากให้ทางโครงการสร้างอะไร ที่เป็นประโยชน์ส่วนรวม ของคนในหมู่บ้านในที่ดินดังกล่าว

4.3 กล้องถ่ายภาพดิจิทัล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาสรุปผลการวิจัยที่กำหนดไว้ ซึ่งได้แก่ ข้อมูล สภาพที่อยู่อาศัย สภาพเศรษฐกิจ สังคม กายภาพ และแนวความคิด และข้อเสนอแนะ โดยทำการสรุปผลในรูปแบบตารางร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มาเป็นเป็นหลักในการวิเคราะห์ และสรุปผล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย